

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาถึงการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) โดยเลือกศึกษากองทุนหมู่บ้านจัดสรร หมู่ 4 ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก เพื่อวิเคราะห์ถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการกองทุนที่ดีแก่กองทุนหมู่บ้านจัดสรร

ผู้วิจัยใช้แนวการวิจัยเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยวิธีการค้นคว้าจากเอกสาร การสัมภาษณ์กรรมการ อดีตกรรมการและสมาชิกกองทุนจำนวนทั้งสิ้น 50 คน และการสังเกตการณ์การประชุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและการประชุมใหญ่สามัญประจำปีของกองทุน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรที่ใช้และผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาในรูปแบบของกองทุนชุมชน โดยชุมชน และเพื่อชุมชน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการกองทุนภายในชุมชนอันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ของชุมชน

2. การบริหารจัดการกองทุนตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดี (good governance) เป็น “ภูมิคุ้มกัน” ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการขาดความรอบคอบระมัดระวัง ความไม่โปร่งใส และการทุจริตคอร์รัปชันเงินกองทุน ดังนั้นการพัฒนาโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตั้งอยู่บนพื้นฐานของการบริหารจัดการที่ดี จึงเป็นแนวทางการพัฒนาที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3. การบริหารจัดการที่ดีของกองทุนหมู่บ้าน ควรดำเนินงานอยู่บนหลักการพื้นฐานสำคัญ 6 ประการอันได้แก่ หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม หลักความชอบธรรม หลักการกระจายอำนาจและการแบ่งบทบาทหน้าที่ และหลักการมีดุลแห่งอำนาจภายในองค์กร

4. การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านจัดสรร หมู่ 4 ตำบลสามเงา อำเภอสามเงา จังหวัดตาก มีการดำเนินงานตามหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้ง 6 ประการ แต่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงในบางประเด็นให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิกกองทุน

This thesis investigates the management of Village Funds by reference to the requirements of good governance. This is done by studying the Village Fund of Ban Jadsan Community, Sam Ngao District, Tak Province. Problems and obstacles encountered in the management of the Village Funds in this case are analyzed. In addition, guidelines for Fund management are provided.

This investigation is an exercise in qualitative research, and, as such, both primary and secondary data has been used. This data has been taken from documents and interviews with current and past committee members, as well as Fund members themselves. A total of fifty individuals were

interviewed. Furthermore, meetings of the Village Fund were observed, as was the annual meeting of the Fund Committee.

Findings are as follows:

1. The policy of the Village Fund provides an opportunity for members of the general public to participate in the management of its resources and to reap the benefits from the Fund, in as much as it allows community management of the Fund. By learning how to manage the Fund, community members themselves are able to promote community independence.

2. The management of the Fund in accordance with the requirements of good governance serves as a kind of “immunization.” For this kind of management lends protection from problems stemming from carelessness, lack of transparency, and corruption in dealing with the Fund. Otherwise, these are problems inseparable from development projects which do not have the active participation of members of the general public. The avoidance of such problems through the participation of community members in managing the Fund is a consequence of following the principles of good governance. This in itself provides guidelines for sustainable development that will be beneficial to the community and the country as a whole.

3. The good management of the Village Fund should be based on six important principles i.e. responsibility, transparency and openness to inspection, participation, justice, distribution of power and fair delegation of tasks, and maintaining an overall power balance within the organization.

4. The management of the Village Fund in Ban Jadsan Community, Sam Ngao District, Tak Province has followed these six principles of good governance. However, some issues should be dealt with in an effective manner, especially the matter of how members use the loans they are issued from the resources of the Fund.